Els quioscos de la vida

Mentre Barcelona subvenciona l'IBI dels espais privats culturals, Girona enderroca

Els quioscos de la vida

El periodista fa un recorregut vital per diferents quioscos de la ciutat de Girona, recordant la relació que va establir-hi en diferents etapes de la vida, des que acompanyava el seu avi a comprar el "TBO", "Los Sitios" i "La Codorniz", fins que ja d'adult n'agafava el diari abans fins i tot que el quiosquer obrís, per assaborir de nou, ara en paper, la victòria del Barça el dia abans. Una reivindicació del quiosc com a formador de vida, ara que estan desapareixent

ALBERT SOLER | GIRONA

Potser seria una casualitat, o potser els astres es van confabular perquè poguéssimcomparar maneres de fer entre dues ciutats properes, però gairebé el mateix dia que Barcelona anunciava que subvencionarà l'IBI dels espais culturals privats -cinemes, llibreries, quioscs, etc.- , Girona feia públic que enderrocaria el quiosc de la Gran Via. Allà, es tracta d'afavorir els qui es preocupen per la cultura dels ciutadans. Aquí, es tracta d'afavorir que un pàrquing privat tingui millor accés, o sigui, pugui fer més diners.

Perquè els quioscs són cultura, i potser més encara a Girona que a Barcelona, ja que en una ciutat petita i de províncies durant molts anys aquests establiments van ser l'únic lloc on anar a buscar premsa els diumenges. I tampoc és que entre setmana hi hagués gaire més llocs on proveir-se de diaris, tebeos i llibres. Sí, he escrit llibres, perquè ara no es vol recordar, però Catalunya ha sigut històricament una gran productora de l'anomenada "novel·la de quiosc": López Hipkiss, José Mallorquí, Silver Kane (pseudònim de Francisco González Ledesma), Lafuente Estefanía, i molts d'altres es venien als quioscos, o inclús s'intercanviaven, fins ben entrats els anys 60.

És precisament dels anys 60 d'on provenen els meus primers records quiosquers, vinculats al meu avi. O hauria de dir potser records vitals, ja que són dels primers que guardo en la memòria. L'avi Enric, empresari gironí, un 'self made man' que dirien els americans, tenia per costum dominical agafar el seu nét, aquí present, i tots dos de la mà recorríem el trajecte que hi ha des del final de la Gran Via, on vivíem avis, pares i fills com abans era costum, fins al quiosc de la plaça Catalunya. Un trajecte curt, a penes 200 metres per Joan Maragall, però que jo esperava des de dies abans, i això en un nen és com dir-lo des d'anys abans. El meu avi, amb vestit i armilla, que els senyors d'aquells temps no distingien entre diumenge i laborable en vestir-se. Jo, pantaló curt, sabates de mudar i clenxinat com només les àvies dels seixanta clenxinaven els nens. El sol brillant, o així m'han quedat en la memòria aquells dies, no sé si perquè els dies de pluja amb bon criteri jo no acompanyava l'avi, o si perquè la

memòria, aquesta dona tramposa, amb els anys ens col·loca sol als records feliços.

El quiosc el portava un home de l'edat del meu avi que em feia una por terrible, sempre malcarat (jo estava acostumat que la gent gran em somrigués i em digués monades, i el vell quiosquer a penes em mirava, i si ho feia era sense la menor simpatia: com podia ser, si tothom deia que jo era un nen tan maco?), excepte amb el meu avi. Serien vells companys de guerra? Mai no ho vaig saber.

Allà, invariablement, l'avi comprava 'Los Sitios', 'La Codorniz' i el 'TBO', i tornàvem cap a casa, on jo sabia que em deixaria el 'TBO' mentre ell s'ocupava primer de 'Los Sitios' i tot seguit de 'La Codorniz'. Podríem dir que vaig aprendre a llegir amb el 'TBO', i potser podríem assegurar que l'esperit crític que mantinc prové també dels dies diumenges i el quiosc, ja que se'm permetia després llegir 'La Codorniz'. Estem parlant d'un nen de 6-7 anys fullejant "La revista más audaz para el lector más inteligente", censurada sovint pel franquisme,de la qual ben segur no entenia pràcticament res. I això no obstant, juro que recordo algunes seccions com "La cárcel de papel" i dibuixos dels quals no comprenia el significat però em feien gràcia, com els habituals búnquers per parlar de l'immobilisme del govern. El quiosc de la plaça Catalunya -que es trobava a l'altre costat de plaça del que encara hi ha, tot i que tancat- va contribuir a la meva formació, a la del meu avi i a la de moltes altres famílies de gironins. Això és cultura.

El següent quiosc del qual vaig ser usuari, molts anys després, va ser el de la carretera Santa Eugènia. Amb els anys les necessitats culturals evolucionen, i en aquest no hi anava acompanyat del meu avi, sinó d'un amic dels Maristes -tindríem tots dos 14 anys- que posseïa una innata habilitat per furtar revistes "de dones". Eren els anys que començava a haver-hi revistes amb fotos de nus femenins, i això sumat a les hormones desbocades dels preadolescents i a la seva manca de liquiditat només podia dur al robatori.

Val a dir en el meu descàrrec que jo només exercia de còmplice, i avisava quan el quiosquer estava depistat. L'amic era en Francesc, altíssim, braços llargs per arribar a qualsevol prestatge o racó en un segon, qui aconseguia el material. La qualitat d'aquest material l'anàvem a constatar al terrat de casa seva, no gaire lluny del lloc del delicte. Una vegada vistes des de tots els angles les Agatha Lys, Nadiuska, Susana Estrada, en Francesc retallava les fotos i en guardava els pits. Només els pits. La resta de la revista la llançava per evitar una descoberta familiar i el subsegüent cisma, però les tetes les guardava en una capsa al mateix terrat.

En aquella capsa s'hi reunien els pits més famosos de l'Espanya dels setanta, sense cap rostre per poder-les relacionar. No sé què se n'ha fet d'en Francesc, ni si guarda aquell tresor mamari. S'haurà fet cirurgià plàstic? Serà un psicòpata, que mutila les seves víctimes? Tiro la vista enrere i evoco sense gens de nostàlgia que entre un sol d'aquells parells de cames que sortien al Lib o al Macho, hi havia més pèl que al cap de tots els Jackson Five. Això és cultura.

Observo en anar escrivint que la meva vida ha sigut un passar de quiosc a quiosc,cronològicament. El següent amb el qual em vaig relacionar -si bé no de forma tan estreta- va ser el de la Gran Via, el que ara ha de tancar per ordre municipal. En aquest hi havia esperat l'arribada dels diaris algun diumenge al matí, després de sortir tota la nit de dissabte pels locals propers. Diaris esportius per assaborir en paper la gesta que el dia abans havia realitzat el Barça entrenat per Cruyff. No esperava que obrís el quiosc i em servia jo mateix del piló que el repartidor deixava al davant. Potser perquè ja no m'acompanyava en Francesc, potser perquè amb els anys un posa seny, deixava a sobre la pila l'import.

També era el quiosc on m'aturava quan sortia de Girona pel nord, fos per anar a jugar a futbol, fos per anar a la platja, i comprava algun diari amb un bon dominical. Ni el 'TBO' ni 'La Codorniz' ni el meu avi existien ja, i els quioscos cada cop menys, amenaçats per la crisi, i quan se salven d'aquesta, per ordres de l'autoritat competent. Tot passa, però aquestes petites gotes culturals, a còpia d'anys que van amarant la personalitat. Això és cultura.

Un quiosc ha sigut sempre una illa de paper enmig de l'asfaltuna illa orgullosa en la qual el nàufrag no demana ajuda, sinó que l'ofereix.

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/girona/2016/09/18/quioscos-vida/804757.html?utm_source=rss